

17 Minute Languages:

Τουρκική γραμματική με μια ματιά

Σχετικά με την τουρκική γλώσσα

Τουρκικά - Μια συγκολλητική γλώσσα

Κύριο συστατικό στοιχείο μιας συγκολλητικής γλώσσας είναι οι συλλαβές, οι οποίες προστίθενται πίσω από τη λέξη και έτσι μεταβάλλεται ή επεκτείνεται η σημασία τους.

Οι συλλαβές που ακολουθούν περιλαμβάνουν πληροφορίες, οι οποίες στις υπόλοιπες γλώσσες, πρέπει να εκφραστούν με επιπρόσθετες λέξεις.

Η αρχή της συγκόλλησης στα τουρκικά	
Παράδειγμα 1	
hastane	Νοσοκομείο/ το Νοσοκομείο
hastaneler	Τα νοσοκομεία
hastanelerde	Στα νοσοκομεία
Παράδειγμα 2	
ev	Σπίτι/ Το σπίτι
evler	Τα σπίτια
evlerim	Τα σπίτια μου
evlerimde	Στα σπίτια μου

Το τουρκικό αλφάβητο

Το τουρκικό αλφάβητο περιλαμβάνει 29 γράμματα: 8 φωνήεντα και 21 σύμφωνα.

Το τουρκικό αλφάβητο			
Γράμματα	Τουρκική ονομασία	Φωνητική γραφή	Όπως διαβάζεται στη λέξη:
A,a	a	[a]	Άγχος
B,b	be	[b]	Μπαίνω
C,c	ce	[dʒ]	Τσίχλα
Ç,ç	çe	[tʃ]	Προφέρεται σαν μακρό τσ
D,d	de	[d]	Ντρέπομαι
E,e	e	[ɛ]	Έρχομαι
F,f	fe	[f]	Φεύγω
G,g	ge	[g]	Αγγίζω

Ğ,ğ	yumuşak ge	[:]	Προφέρεται σαν μακρό γκ
H,h	he	[h]	Στην αρχή της λέξης: Χ άος Στο τέλος της λέξης: Προφέρεται σαν μακρό χ
İ,i	ı	[ɨ]	Προφέρεται σαν βραχύ και κοφτό ε
İ,i	i	[i]	Στην αρχή της λέξης: Πίνω Από τη δεύτερη συλλαβή και μετά: Σαν μακρό ι
J,j	je	[ʒ]	Ζ ώνη
K,k	ke	[k]	Κ απέλο
L,l	le	[l]	Λ έω
M,m	me	[m]	Μ ένω
N,n	ne	[n]	Ν ύχι
O,o	o	[ɔ]	Ό νομα
Ö,ö	ö	[œ]	Έ ρχομαι
P,p	pe	[p]	Π αλάμη

R,r	re	[r]	Ρ άδιο
S,s	se	[s]	Σ εντόνι
Ş,ş	şe	[ʃ]	Προφέρεται σαν μακρό σ
T,t	te	[t]	Τ ρέχω
U,u	u	[u]	Ο υρανός
Ü,ü	ü	[y]	Προφέρεται σαν συνδυασμός των γραμμάτων ουε
V,v	ve	[v]	Β λέπω
Y,y	ye	[j]	Γ εμάτος
Z,z	ze	[z]	Ζ άχαρη

Η μεγάλη και η μικρή αρμονία των φωνηέντων στα τουρκικά

Η κατάληξη των λέξεων στα τουρκικά προσαρμόζεται πάντα στο φωνήεν της τελευταίας συλλαβής της λέξης.

Με βάση αυτή την προσαρμογή διαχωρίζουμε δυο αρχές, τη **μικρή** και τη **μεγάλη αρμονία των φωνηέντων**.

Η μικρή αρμονία των φωνηέντων

Για να κατανοήσετε σωστά την προσαρμογή της μικρής αρμονίας των φωνηέντων στα τουρκικά, θα πρέπει να θυμάστε δυο κανόνες:

1. Στις συλλαβές που τελειώνουν σε λεπτό φωνήεν προσθέτουμε στην κατάληξη ένα -e.
2. Στις συλλαβές που τελειώνουν σε παχύ φωνήεν προσθέτουμε στην κατάληξη ένα -a.

Οι κανόνες της μικρής αρμονίας των φωνηέντων εφαρμόζονται:

Στο σχηματισμό του πληθυντικού
Στο σχηματισμό της δοτικής
Στο σχηματισμό της τοπικής
Στο σχηματισμό της αφαιρετικής

Η μεγάλη αρμονία των φωνηέντων

Για τα λεπτά φωνήεντα:

1. Σε τελικές συλλαβές που περιέχουν *e* ή *i*, στην κατάληξη που θα προσθέσουμε θα περιλαμβάνεται ένα *i*.
2. Σε τελικές συλλαβές που περιέχουν *ö* ή *ü*, στη κατάληξη που θα προσθέσουμε θα περιλαμβάνεται ένα *ü*.

Για τα παχιά φωνήεντα:

3. Σε τελικές συλλαβές που περιέχουν *a* ή *ı*, στη κατάληξη που θα προσθέσουμε θα περιλαμβάνεται ένα *ı*.
4. Σε τελικές συλλαβές που περιέχουν *o* ή *u*, στη κατάληξη που θα προσθέσουμε θα περιλαμβάνεται ένα *u*.

Η μεγάλη αρμονία των φωνηέντων εφαρμόζεται πάντα, αν θέλετε να προσθέσετε μια κατάληξη σε μια λέξη. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να προσαρμόσετε το φωνήεν της τελευταίας συλλαβής στο φωνήεν της κατάληξης της λέξης.

Οι κανόνες της μεγάλης αρμονίας των φωνηέντων χρησιμοποιούνται στις εξής περιπτώσεις:

Στο σχηματισμό των προσωπικών καταλήξεων
Στο σχηματισμό των κτητικών καταλήξεων
Στο σχηματισμό της γενικής
Στο σχηματισμό της αιτιατικής
Στο ερωτηματικό μόριο
Στο σχηματισμό των τακτικών αριθμητικών

Τα ουσιαστικά

Επισκόπηση: Με μια ματιά τα σημαντικότερα για τα ουσιαστικά στα τουρκικά

- Τα ουσιαστικά στα τουρκικά δεν έχουν κάποιο γραμματικό γένος
- Στα τουρκικά δεν υπάρχει άρθρο
- Στα τουρκικά υπάρχουν έξι πτώσεις

Ο πληθυντικός στα τουρκικά

Ο πληθυντικός σχηματίζεται αν προσθέσουμε την τελική κατάληξη -ler/-lar. Εδώ πρέπει να προσέξετε και πάλι τη μικρή αρμονία των φωνηέντων.

Παραδείγματα					
	Λεπτά φωνήεντα: e - i - ö - ü		Παχιά φωνήεντα: a - ı - o - u		
	Ενικός	Πληθυντικός	Ενικός	Πληθυντικός	
Μητέρα - Μητέρες	anne	anneler	baba	babalar	Πατέρας - Πατεράδες
Θεία - Θείες	teyze	teyzeler	dayı	dayılar	Θεός - Θεοί
Νύχτα - Νύχτες	gece	geceler	bay	baylar	Κύριος - Κύριοι
Άγγελος - Άγγελοι	melek	melekler	bayan	bayanlar	Κυρία - Κυρίες

Ο πληθυντικός χρησιμοποιείται στα τουρκικά για αόριστες λέξεις, που έχουν όλες όμως συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Θα πρέπει να θυμάστε τους ακόλουθους κανόνες:

1. Μετά από λέξεις που δηλώνουν ποσότητα (π.χ. αριθμητικά), το ουσιαστικό βρίσκεται πάντα στον ενικό αριθμό.
2. Όταν τα ουσιαστικά δε συνδέονται με κάποιο σύνδεσμο μέσα στην πρόταση (αλλά μόνο με κόμματα), η κατάληξη του πληθυντικού συμπληρώνεται σε όλα τα ουσιαστικά.
3. Όταν τα ουσιαστικά συνδέονται με κάποιο σύνδεσμο (π.χ. *και*), η κατάληξη του πληθυντικού συμπληρώνεται μόνο στο τελευταίο ουσιαστικό της πρότασης.

Οι πτώσεις στα τουρκικά

Στα τουρκικά υπάρχουν **έξι** πτώσεις.

Αυτές είναι: **Ονομαστική, γενική, δοτική, αιτιατική, τοπική και αφαιρετική.**

Όλες οι πτώσεις στα τουρκικά σχηματίζονται αν προσθέσουμε την κατάληξη (που χαρακτηρίζει την κάθε πτώση) στο θέμα του ουσιαστικού.

Το θέμα του ουσιαστικού είναι στα τουρκικά ο τύπος της ονομαστικής πτώσης.

Οι έξι πτώσεις στα τουρκικά		
Πτώση	Κατάληξη	Παράδειγμα
Ονομαστική	Καμία κατάληξη, κύρια μορφή	Kim? (Ποιος;) Ne? (Τι;)
Γενική	-(n)in/ -(n)ün/ -(n)in/ -(n)un	Kimin? (Ποιανού;) Neyin? (Από τι;)
Δοτική	-(y)e/ -(y)a	Kime? (Ποιον;) Nereye? (Προς τα που;)

Αιτιατική	-(y)i/ -(y)ü/ -(y)ı/ -(y)u	Kimi? (Ποιόν;) Ne? (Τι;)
Τοπική	-de/-da	Kimde? (Από ποιόν;) Nerede? (Που;)
Αφαιρετική ή	-den/-dan	Kimden? (Από ποιον;) Nereden? (Από που;)

Τοπική	-de/-da	Μικρή αρμονία των φωνηέντων
Αφαιρε- τική	-den/-dan	Μικρή αρμονία των φωνηέντων

Επίσης για την κατάληξη που πρέπει να προστεθεί στο τέλος κάθε πτώσης ισχύουν οι κανόνες της μεταβολής των συμφώνων:

Ο κανόνας είναι ο εξής: Όταν ένα βραχύ και ένα μακρό σύμφωνο βρίσκονται το ένα μετά το άλλο, δεν είναι δυνατή η προφορά τους.

Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να γίνει προσαρμογή της προφοράς.

Ουσιαστικά, τα οποία βρίσκονται στον πληθυντικό αριθμό, κλίνονται απλά αν προσθέσουμε την κατάληξη της πτώσης στην κατάληξη του πληθυντικού αριθμού.

Ποιο είδος αρμονίας των φωνηέντων εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση;		
Πτώση:	Κατάληξη	Αρμονία των φωνηέντων
Ονομα- στική	Καμία κατάληξη, κύρια μορφή	
Γενική	-(n)in/ -(n)ün/ -(n)ın/ -(n)un	Μεγάλη αρμονία των φωνηέντων
Δοτική	-(y)e/ -(y)a	Μικρή αρμονία των φωνηέντων
Αιτιατική	-(y)i/ -(y)ü/ -(y)ı/ -(y)u	Μεγάλη αρμονία των φωνηέντων

Η ονομαστική

Παραδείγματα για τη χρήση της ονομαστικής στα τουρκικά:	
Ben okuyorum.	Εγώ διαβάζω.
Metin alışverişe gidiyor.	Ο Μετίν πάει για ψώνια.
Küçük çocuk uyuyor.	Το μικρό παιδί κοιμάται.

Η γενική

Κατά το σχηματισμό της γενικής **ισχύει η αρχή της μεγάλης αρμονίας των φωνηέντων**.

Σύμφωνα με αυτή προσαρμόζεται το φωνήεν της κατάληξης της γενικής στο φωνήεν της τελευταίας συλλαβής του ουσιαστικού.

Ο σχηματισμός της γενικής στα τουρκικά				
	Φωνήεν της τελικής συλλαβής	Παράδειγμα στην ονομαστική	Κατάληξη στη γενική	Παράδειγμα στη γενική
Λεπτό φωνήεν	e και i	mendil (μαντήλι)	-(n)in	mendilin
	ö και ü	düğün (γάμος)	-(n)ün	düğünün
Παχύ φωνήεν	a και ı	fırın (φούρνος)	-(n)ın	fırının
	o και u	okul (σχολείο)	-(n)un	okulun

Η δοτική

Κατά το σχηματισμό της δοτικής **ισχύει η αρχή της μικρής αρμονίας των φωνηέντων.**

Ο σχηματισμός της δοτικής στα τουρκικά				
	Φωνήεν της τελικής συλλαβής	Παράδειγμα στην ονομαστική	Κατάληξη στη δοτική	Παράδειγμα στη δοτική
Λεπτό φωνήεν	e και i	mendil (μαντήλι)	-(y)e	mendile
	ö και ü	düğün (γάμος)	-(y)e	düğüne
Παχύ φωνήεν	a και ı	firin (φούρνος)	-(y)a	firina
	o και u	okul (σχολείο)	-(y)a	okula

Πρέπει λοιπόν να μάθετε δυο καταλήξεις και να μπορείτε να αναγνωρίσετε ότι έτσι σχηματίζεται η δοτική.

Αλλά προσοχή: Όταν το ουσιαστικό, το οποίο πρέπει να βάλετε σε δοτική, τελειώνει σε φωνήεν, τότε στον πίνακα συμπληρώνεται σαν ένα σύμφωνο (y).

Η αιτιατική

Σε μια πρόταση στα τουρκικά μπορείτε να βρείτε την αιτιατική αν ρωτήσετε με τη λέξη **Kimi? (Ποιος;) ή Ney? (Τι;)**.

Ο σχηματισμός της αιτιατικής στα τουρκικά				
	Φωνήεν της τελικής συλλαβής	Παράδειγμα στην ονομαστική	Κατάληξη στην αιτιατική	Παράδειγμα στην αιτιατική
Λεπτά φωνήεντα	e και i	mendil (μαντήλι)	-(y)i	mendili
	ö και ü	düğün (γάμος)	-(y)ü	düğünü
Παχιά φωνήεντα	a και ı	firin (φούρνος)	-(y)ı	firini

ντα	ο και υ	okul (σχολείο)	-(y)u	okulu
-----	---------	----------------	-------	-------

Η τοπική

Η τοπική είναι μια πτώση που **υποδηλώνει το χρόνο και τον τόπο**.

Στις υπόλοιπες γλώσσες χρησιμοποιούνται αντίστοιχα προθέσεις.

Στα τουρκικά δηλώνεται με την κατάληξη που μπορεί να προστεθεί στο τέλος του ουσιαστικού.

Σε μια πρόταση στα τουρκικά μπορείτε να βρείτε τη τοπική αν ρωτήσετε με τη λέξη **Kimbe? (Από ποιόν;) ή Nerede? (Που;)**

	ö και ü	düğün (γάμος)	-de	düğünde
Παχιά φωνήε- ντα	a και i	firin (φούρνος)	-da	fırında
	ο και υ	okul (σχολείο)	-da	okulda

Σχηματισμός της τοπικής στα τουρκικά				
	Φωνήεν της τελικής συλλαβής	Παράδειγμα στην ονομαστική	Κατάληξη στην τοπική	Παράδειγμα στην τοπική
Λεπτά φωνήεν τα	e και i	mendil (μαντήλι)	-de	mendilde

Η αφαιρετική

Η αφαιρετική έχει στα τουρκικά διαφορετικούς ρόλους:
Προσδιορίζει την αφετηρία ή την προέλευση μιας κίνησης ή εξέλιξης. Επίσης χαρακτηρίζει **κάποια αιτία.**
Χρησιμοποιείται ακόμη για να περιγράψει **το υλικό της προέλευσης ενός αντικειμένου.**

Ο σχηματισμός της αφαιρετικής στα τουρκικά				
	Φωνήεν της τελικής συλλαβής	Παράδειγμα στην ονομαστική	Καταλήξεις στην αφαιρετική	Παράδειγμα στην αφαιρετική
Λεπτά φωνήεντα	e και i	mencil (μαντήλι)	-den	mencilden
	ö και ü	düğün (γάμος)	-den	düğünden
Παχιά φωνήεντα	a και ı	fırın (φούρνος)	-dan	fırından
	o και u	okul (σχολείο)	-dan	okuldan

Επίθετα και επιρρήματα

Το επίθετο

Τα επίθετα στα τουρκικά μπορούν να έχουν τέσσερις λειτουργίες:

1. Μπορούν σαν προσδιορισμοί να αναφέρονται σε ένα ουσιαστικό (Επιθετικός προσδιορισμός).
2. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν επιρρήματα.
3. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν κατηγορήματα.
4. Μπορούν να ουσιαστικοποιηθούν.

🗨️ Παραδείγματα:

güzel kız - ωραίο κορίτσι

güzel bir kız - ένα ωραίο κορίτσι

Bariş güzel bir kız ile karşılaşır.

Ο Bariş συναντά ένα ωραίο κορίτσι.

Παραδείγματα των παραθετικών των επιθέτων στα τουρκικά					
(Θετικός)		(Συγκριτικός)		(Υπερθετικός)	
iyi	Καλός	daha iyi	Καλύτερος	en iyi	Κάλλιστος
güzel	Ωραίος	daha güzel	Ωραιότερος	en güzel	Ωραιότατος

☰ Παραδείγματα:

Van gölü Tuz gölünden daha büyüktür.

Η λίμνη Βαν είναι μεγαλύτερη από τη λίμνη Τουζ.

Ağrı Türkiye'nin en büyük dağıdır.

Το Αραράτ είναι το υψηλότερο βουνό της Τουρκίας.

Στα τουρκικά υπάρχουν συγκεκριμένα επίθετα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν ουσιαστικά.

Κατά την κλίση τους συμπεριφέρονται σαν ουσιαστικά.

Το επίρρημα

Τα επιρρήματα στα τουρκικά δεν κλίνονται και βρίσκονται κατά κανόνα πριν από τα ρήματα στα οποία αναφέρονται. Αναλαμβάνουν τη λειτουργία του να περιγράψουν λεπτομερέστερα ένα ρήμα.

Εδώ ο τύπος του επιθέτου και του επιρρήματος είναι ο ίδιος. Μπορούν να κλιθούν και με τη βοήθεια τους να κάνουμε διάφορες συγκρίσεις.

Τα επιρρήματα μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

1. Επιρρήματα του χρόνου - 'Χρονικά επιρρήματα'
2. Επιρρήματα του τόπου - 'Τοπικά επιρρήματα'
3. Επιρρήματα του τρόπου - 'Τροπικά επιρρήματα'

Επισκόπηση των επιρρημάτων					
Χρονικά επιρρήματα		Τοπικά επιρρήματα		Τροπικά επιρρήματα	
dün	Χθές	yukarıda	Πάνω	ne yazık ki	Δυστυχώς

hemen	Σε λίγο	aşağıda	Κάτω	inşallah	Ας ελπίσουμε
eskiden	Παλιά	önde	Μπροστά	belki	Ίσως
sonra	Αργότερα	arkada	Πίσω	güvenli	Σίγουρος
sonuncu	Τελευταία	sol/ solda	Αριστερά	aptal bir şekilde	Δυστυχώς
yarın	Αύριο	burada	Εδώ	şanslı bir şekilde	Ευτυχώς

Ο σχηματισμός του ρήματος

Επέκταση του θέματος του ρήματος

Τα τουρκικά ρήματα μπορούν να επεκταθούν και έτσι μεταβάλλεται η ενέργεια τους.

Επισκόπηση πιθανής επέκτασης στο θέμα του ρήματος					
	Πρό-θημα	Θέμα ρήματος	Κατά-ληξη	Τούρκικη λέξη	Μετάφραση-Ελληνικά
Αυτο-παθής		-in-	-mek -mak		
	yika	-n-	-mak	*yikanmak	Μεγαλώνω
Παθη-τική		-il-	-mek -mak		
	iç	-il-	-mek	içilmek	Μεθάω
Αλληλοπαθής		-iş-	-mek -mak		

	ör	-üs-	-mek	örüşmek	Φιλάει ο ένας τον άλλον
Αιτιολογικός		-dir-	-mek -mak		
	yap	-tir-	-mak	yaptırmak	Στηρίζομαι σε κάποιον να κάνει κάτι

* Κατά πόσο θα πρέπει να προσέξετε στα τουρκικά τους κανόνες των σχηματισμών των φθόγγων όταν προσθέτετε μια κατάληξη.

Όταν το θέμα του ρήματος τελιώνει σε φωνήεν, τότε για παράδειγμα προσθέτετε αντί για *-in* μόνο ένα *-n*.
Τα ρήματα στα τουρκικά τελειώνουν στο απαρέμφατο σε *-mek* ή *-mak*.
Αν αφαιρέσουμε αυτή την κατάληξη του απαρεμφάτου, θα

πάρουμε το λεγόμενο θέμα του ρήματος. Αυτό μπορούμε στη συνέχεια να το επεκτείνουμε αν συμπληρώσουμε κάποια άλλη κατάληξη.

Ο σχηματισμός του ρήματος

Γενικά ένα ρήμα στα τουρκικά αποτελείται από πολλά στοιχεία.
Ο ακόλουθος πίνακας θα σας δώσει μια γενική ιδέα.

Ο πίνακας σχηματισμού των ρημάτων στα τουρκικά – Με τις 7 πτώσεις των τουρκικών

Θέμα του ρήματος	+	Άρνηση	+	Τρόπος/Χρόνος	+	Ερωτηματικό μόριο	+	Προσωπική κατάληξη Τύπος 1/ Τύπος 2
------------------	---	--------	---	---------------	---	-------------------	---	-------------------------------------

Το απαρέμφατο

Στα τουρκικά υπάρχουν **δύο διαφορετικά είδη απαρεμφάτου**.

Τα ρήματα τα οποία συναντάμε σε πλήρες απαρέμφατο έχουν την κατάληξη **-mek** ή **-mak**.

Παραδείγματα απαρεμφάτων ρημάτων στα τουρκικά:	
aramak	Ψάχνω
ayarlamak	Συμφωνώ
gelmek	Έρχομαι
görmek	Βλέπω
taşınmak	Μετακομίζω

Ο σχηματισμός του σύντομου τύπου του απαρεμφάτου στα τουρκικά			
Πλήρης τύπος		Σύντομος τύπος	
çalışmak	Δουλεύω	çalışma	Η δουλειά

gitmek	Πηγαίνω	gitme	Το να πηγαίνω
uyanmak	Ξυπνώ	uyanma	Το ξύπνημα

Οι προσωπικές καταλήξεις

Οι προσωπικές καταλήξεις τύπου 1 χρησιμοποιούνται:

1. Στο σχηματισμό του Ενεστώτα
2. Στο σχηματισμό του Αορίστου
3. Στους τύπους του παρελθόντος, που σχηματίζονται με την κατάληξη *-miş*
4. Στο Μέλλοντα
5. Στο σχηματισμό του τύπου έκτακτης ανάγκης

	ό		κατάληξη!) -
1ο Πληθ.	Εμείς	biz	-(y)iz
2ο Πληθ.	Εσείς	siz	-siniz
3ο Πληθ.	Αυτοί	onlar	-ler

Όταν το θέμα του ρήματος τελειώνει σε φωνήεν τότε στο πρώτο πρόσωπο (Ενικού και πληθυντικού) προσθέτουμε ένα **y** πριν το τέλος της προσωπικής κατάληξης.

Οι προσωπικές καταλήξεις των ρημάτων στα τουρκικά: Τύπος 1

	Ελληνικά	Προσωπικές αντωνυμίες	Προσωπικές καταλήξεις του ρήματος
1ο Ενικό	Εγώ	ben	-(y)im
2ο Ενικό	Εσύ/Εσείς	sen	-sin
3ο Ενικό	Αυτός/Αυτή/Αυτ	o	- (Καμία

Οι προσωπικές καταλήξεις του τύπου 2 χρησιμοποιούνται:

1. Στο σχηματισμό του παρελθοντικού τύπου με **-di**
2. Στο σχηματισμό του τύπου που εκφράζει μια επιθυμία (ευκτική)
3. Στο σχηματισμό των υποθετικών προτάσεων

Οι προσωπικές καταλήξεις των ρημάτων στα τουρκικά: Τύπος 2

	Ελληνικά	Προσωπικές αντωνυμίες	Προσωπικές καταλήξεις του ρήματος
1ο Ενικό	Εγώ	ben	-m
2ο Ενικό	Εσύ/ Εσείς	sen	-n
3ο Ενικό	Αυτός/ Αυτή/Αυτό	o	- (<u>Καμία</u> κατάληξη!) -

1ο Πληθ.	Εμείς	biz	-k
2ο Πληθ.	Εσείς	siz	-niz
3ο Πληθ.	Αυτοί	onlar	-ler

Το τρίτο πρόσωπο ενικού το αναγνωρίζουμε καθώς δεν περιέχει κάποια προσωπική κατάληξη.

Οι καταλήξεις του δεύτερου πληθυντικού προσώπου σχηματίζονται σύμφωνα με την αρχή της μεγάλης αρμονίας των φωνηέντων.

Στην κατάληξη του τρίτου ενικού προσώπου μεταβάλλεται η κατάληξη της μικρής αρμονίας των φωνηέντων.

Άρνηση

Σαν βασικό κανόνα για το σχηματισμό της άρνησης ενός ρήματος στα τουρκικά μπορείτε να θυμάστε:

Θέμα του ρήματος + -me/-ma

Ερωτηματικός τύπος

Στα τουρκικά μόνο με τον τύπο του ρήματος μπορούμε να δημιουργήσουμε έναν ερωτηματικό τύπο χωρίς να χρειάζεται να χρησιμοποιήσουμε μια ερωτηματική αντωνυμία.

Το **μόριο** που προσθέτουμε για να σχηματίσουμε αυτόν τον τύπο είναι το **-mi** το οποίο το συναντάμε σε τέσσερις διαφορετικές μορφές. Αυτές είναι: **mi/mü/mi/mu**.

Οι χρόνοι

Υορ-Ενεστώτας

Αυτός ο χρόνος χρησιμοποιείται για να διηγηθούμε **περιστατικά που συμβαίνουν τώρα**, αυτή τη στιγμή. Επίσης θα συναντήσετε τον *υορ-Ενεστώτα* σε προτάσεις, που αναφέρονται στο μέλλον. Κατά κανόνα μαζί με ένα χρονικό επίρρημα, που αναφέρεται στο μέλλον.

Σαν γενικό κανόνα για το σχηματισμό μπορείτε να θυμάστε:

Θέμα του ρήματος + -(i)yor

Επίσης προσθέτουμε τις προσωπικές καταλήξεις τύπου 1 στο αντίστοιχο πρόσωπο. Ο κανόνας για το σχηματισμό των ρημάτων στον Ενεστώτα είναι:

Θέμα του ρήματος + -(i)yor + Προσωπικές καταλήξεις του ρήματος

Παράδειγμα: Ο yor-Ενεστώτας του ρήματος gelmek (έρχομαι)			
	Διαχωρισμένη μορφή	yor- Παρόν	Ελληνικά
1ο Ενικό	gel + iyor + um	geliyorum	Εγώ έρχομαι
2ο Ενικό	gel + iyor + sun	geliyorsun	Εσύ έρχεσαι
3ο Ενικό	gel + iyor + keine Endung!	geliyor	Αυτός/Αυτή/Αυτό έρχεται
1ο Πληθ.	gel + iyor + uz	geliyoruz	Εμείς ερχόμαστε
2ο Πληθ.	gel + iyor + sunuz	geliyorsunuz	Εσείς έρχεστε
3ο Πληθ.	gel + iyor + lar	geliyorlar	Αυτοί έρχονται

Ο Αόριστος

Μαζί με τον Ενεστώτα **-yor** υπάρχει στα τουρκικά και ένας ακόμη χρόνος που χρησιμοποιείται στο παρόν, ο Αόριστος. Χρησιμοποιείται κυρίως για πράξεις που επαναλαμβάνονται στο παρόν δίχως να μας ενδιαφέρει ακριβώς η χρονική στιγμή.

Γενικά μπορείτε να θυμάστε, ότι ο Αόριστος **τονίζει** περισσότερο **το σύνηθες μιας πράξης** απ' ό,τι το χρονικό πλαίσιο της.

Ο γενικός κανόνας για το σχηματισμό αυτού του χρόνου είναι:

Θέμα του ρήματος + -(i)r/-er

Προσωπικές καταλήξεις:

Θέμα του ρήματος + -(i)r/-er + προσωπικές καταλήξεις τύπου 1

Παράδειγμα: Αόριστος με την κατάληξη -r- (Μετά από φωνήεν)			
	Διαχωρισμένη μορφή	Αόριστος	Ελληνικά
1ο Ενικό	ara + r + im	ararım	Εγώ ψάχνω
2ο Ενικό	ara + r + sin	ararsın	Εσύ ψάχνεις
3ο Ενικό	ara + r	arar	Αυτός/Αυτή/Αυτός ψάχνει
1ο Πληθ.	ara + r + ız	ararız	Εμείς ψάχνουμε
2ο Πληθ.	ara + r + ınız	ararınız	Εσείς ψάχνετε
3ο Πληθ.	ara + r + lar	ararlar	Αυτοί ψάχνουν

Παράδειγμα: Αόριστος με το θέμα -ar- (Μονοσύλλαβο + Σύμφωνο)			
	Διαχωρισμένη μορφή	Αόριστος	Ελληνικά
1ο Ενικό	sor + ar + im	sorarim	Εγώ ρωτάω
2ο Ενικό	sor + ar + sin	sorarsin	Εσύ ρωτάς
3ο Ενικό	sor + ar	sorar	Αυτός/Αυτή/Αυτό ρωτάει
1ο Πληθ.	sor + ar + ız	sorarız	Εμείς ρωτάμε
2ο Πληθ.	sor + ar + ınız	sorarsınız	Εσείς ρωτάτε
3ο Πληθ.	sor + ar + lar	sorarlار	Αυτοί ρωτάν

Παράδειγμα: Αόριστος με το θέμα -ur- (Πολυσύλλαβο + Σύμφωνο)			
	Διαχωρισμένη μορφή	Αόριστος	Ελληνικά
1ο Ενικό	kaybol + ur + um	kaybolurum	Εγώ εξαφανίζομαι
2ο Ενικό	kaybol + ur + sun	kaybolursun	Εσύ εξαφανίζεσαι
3ο Ενικό	kaybol + ur	kaybolur	Αυτός/Αυτή /Αυτό εξαφανίζεται
1ο Πληθ.	kaybol + ur + uz	kayboluruz	Εμείς εξαφανιζόμαστε
2ο Πληθ.	kaybol + ur + sunuz	kaybolursunuz	Εσείς εξαφανίζεστε
3ο Πληθ.	kaybol + ur + lar	kaybolurlar	Αυτοί εξαφανίζονται

Το οριστικό παρελθόν

Έναν από τους δύο τύπους του παρελθόντος στα τουρκικά τον αναγνωρίζουμε από την κατάληξη **-di**.

Αυτός ο χρονικός τύπος ονομάζεται **οριστικό παρελθόν**.

Για το σχηματισμό τους μπορείτε να θυμάστε τον εξής κανόνα:

Θέμα του ρήματος + **-di** + Προσωπικές καταλήξεις τύπου 2

Το χαρακτηριστικό **-di** ακολουθεί τον κανόνα του σχηματισμού της μεγάλης αρμονίας των φωνηέντων. Ανάλογα με το φωνήεν, της τελευταίας συλλαβής του θέματος του ρήματος, **προσθέτουμε** είτε το **-di** είτε **-dü** είτε το **-di** είτε το **-du**.

Παράδειγμα: Σχηματισμός του παρελθόντος σε -di στο παράδειγμα του <i>gelmek</i> (Παράδειγμα: Έρχομαι)			
	Διαχωρισμένη μορφή	di-Πριν την κατάληξη	Ελληνικά
1ο Ενικό	gel + di + m	geldim	Εγώ ήρθα*
2ο Ενικό	gel + di + n	geldin	Εσύ ήρθες
3ο Ενικό	gel + di	geldi	Αυτός/Αυτή/ Αυτό ήρθε
1ο Πληθ.	gel + di + k	geldik	Εμείς ήρθαμε
2ο Πληθ.	gel + di + niz	geldiniz	Εσείς ήρθατε
3ο Πληθ.	gel + di + ler	geldiler	Αυτοί ήρθαν

*Παρατήρηση:

Αυτός ο χρόνος μπορεί να μεταφραστεί σαν τον αντίστοιχο παρατατικό των ελληνικών.

Προσέξτε ότι ισχύουν οι κανόνες της αρμονίας των

φωνηέντων και κάτω από προϋποθέσεις μπορούν να οδηγήσουν σε μεταβολή των συμφώνων.

Το αόριστο παρελθόν

Μαζί με τον παρελθοντικό τύπο **-di** υπάρχει στα τουρκικά και ένας δεύτερος τύπος: Το παρελθόν, που δηλώνεται με τον τύπο **-miş**.

Αυτό ονομάζεται **αόριστο παρελθόν**.

Ο χρόνος αυτό σχηματίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο κανόνα:

Θέμα του ρήματος + -miş + Προσωπικές καταλήξεις τύπου 1

Η κατάληξη αυτού του χρόνου ακολουθεί τη μεγάλη αρμονία των φωνηέντων.

Προσθέτουμε στο θέμα του ρήματος είτε **-miş**, **-müŝ**, **-miş** είτε **-muŝ**.

Στο τέλος προσθέτουμε την προσωπική κατάληξη Τύπου 1.

Παράδειγμα: Σχηματισμός του παρελθόντος -μις στο παράδειγμα του gelmek (έρχομαι)			
	Διαχωρισμένη μορφή	μις-Παρελθόν	Ελληνικά
1ο Ενικό	gel + miş + im	gelmişim	Εγώ έπρεπε να είχα έρθει*
2ο Ενικό	gel + miş + sin	gelmişsin	Εσύ έπρεπε να είχες έρθει
3ο Ενικό	gel + miş	gelmiş	Αυτός/αυτή/αυτό έπρεπε να είχε έρθει
1ο Πληθ.	gel + miş + iz	gelmişiz	Εμείς έπρεπε να είχαμε έρθει
2ο Πληθ.	gel + miş + siniz	gelmişsiniz	Εσείς έπρεπε να είχατε έρθει
3ο Πληθ.	gel + miş + ler	gelmişler	Αυτοί έπρεπε να είχαν έρθει

***Παρατήρηση:** Με αυτή τη μετάφραση υπονοείται εδώ πως

ο ομιλητής γνωρίζει τα γεγονότα του παρελθόντος μόνο ως “ακροατής” και δεν τα έχει ζήσει ο ίδιος.

Ο αρνητικός τύπος αυτού του χρόνου σχηματίζεται αν μετά το θέμα του ρήματος προσθέσουμε το **αρνητικό μόριο -me** ή **-ma** (της μικρής αρμονίας των φωνηέντων).

Σαν γενικό κανόνα μπορείτε να θυμάστε:

Άρνηση:

Θέμα του ρήματος + -me/-ma + -miş + προσωπικές καταλήξεις τύπου 1

Οι αντωνυμίες

Οι προσωπικές αντωνυμίες					
1ο Ενικό	ben	Εγώ	1ο Πληθ.	biz	Εμείς
2ο Ενικό	sen	Εσύ	2ο Πληθ.	siz	Εσείς
3ο Ενικό	o	Αυτός/Αυτή/ Αυτό	3ο Πληθ.	onlar	Αυτοί

Οι κτητικές αντωνυμίες					
1ο Ενικό	benim	Δικό μου	1ο Πληθ.	bizim	Δικό μας
2ο Ενικό	senin	Δικό σου	2ο Πληθ.	sizin	Δικό σας
3ο Ενικό	onun	Δικό του/της/ του	3ο Πληθ.	onlarin	Δικό τους

Οι κτητικές καταλήξεις

Οι κτητικές αντωνυμίες είναι ένας τρόπος για να δηλωθεί η σχέση της κτήσης.

Η συνηθισμένη έκφραση της γίνεται **μέσω των κτητικών καταλήξεων**.

Πρέπει να συμπληρωθεί στο ουσιαστικό μια κτητική υπόδειξη ώστε να εκφραστεί αυτή η κτήση.

Παραδείγματα των κτητικών καταλήξεων στα τουρκικά	
fikir	Η ιδέα
fikrim*	Η δική μου ιδέα
benim fikrim*	Η δική μου ιδέα [τονισμένο]
fikrin	Η δική σου ιδέα
senin fikrin	Η δική σου ιδέα [τονισμένο]
fikrimiz	Η δική μας ιδέα

bizim fikrimiz	Η δική μας ιδέα [τονισμένο]
fikirleri*	Η δική τους ιδέα
onların fikirleri*	Η δική τους ιδέα [τονισμένο]

Οι ερωτηματικές αντωνυμίες

Στα τουρκικά υπάρχουν τρεις ερωτηματικές αντωνυμίες που μπορούν να κλιθούν.

Αυτές είναι:

kim? (ποιος;), **ne?** (τι;) και **hangi** (Ποιον, ποιο;).

Οι ερωτηματικές αντωνυμίες						
	Η κλίση του <i>hangi?</i>		Η κλίση του <i>ne?</i>		Η κλίση του <i>kim?</i>	
Ον.	<i>hangi?/</i> <i>hangisi?</i>	Ποιος;/ Ποιο;	<i>ne?</i>	Τι;	<i>kim?</i>	Ποιος;
Γεν.	<i>hangisinin?</i>	Ποιου;	<i>neyin?</i>	Τίνος;	<i>kimin?</i>	Ποιου;
Δοτ.	<i>hangisine?</i>	Προς ποιο(ν);	<i>neye?</i>	Προς τι;	<i>kime?</i>	Προς ποιον;
Αιτ.	<i>hangisini?</i>	Ποιο(ν);	<i>neyi?</i>	Τι;	<i>kimi?</i>	Ποιον;
Τοπ.	<i>hangisinde?</i>	Σε ποιο(ν);	<i>nede?</i>	Σε τι;	<i>kimde?</i>	Σε ποιον;
Αφαι ρ.	<i>hangisinde</i> <i>n?</i>	Από ποιο(ν);	<i>neden</i> ?	Από τι;	<i>kimde</i> <i>n?</i>	Απο ποιον;

Σχηματισμός προτάσεων

Η απλή πρόταση

Το υποκείμενο ακολουθείται από το κατηγορημα.

Εκτεταμένη πρόταση

Μια εκτεταμένη πρόταση στα τουρκικά ακολουθεί τον κανόνα:

Υποκείμενο - Αντικείμενο - Κατηγορημα

(Κατά κανόνα πρόκειται για ρήμα)

Άμεσο αντικείμενο

Το αόριστο άμεσο αντικείμενο βρίσκεται πάντα σε ονομαστική πτώση.

Αντίθετα το οριστικό άμεσο αντικείμενο βρίσκεται σε αιτιατική πτώση.

Έμμεσο αντικείμενο

Το έμμεσο αντικείμενο μιας πρότασης μπαίνει σε δοτική πτώση.

Τονισμός

Μια ακόμη ιδιαιτερότητα της τουρκικής γλώσσας είναι ότι κάποια μέρη μιας πρότασης δεν τονίζονται με βάση τη μελωδία της πρότασης(δηλαδή την προφορά της) αλλά με βάση τη θέση τους στη δομή της πρότασης.

Δεν υπάρχουν δευτερεύουσες προτάσεις/Σύνδεση των κύριων προτάσεων

Στα τουρκικά δεν μπορούν να σχηματιστούν δευτερεύουσες προτάσεις.

Υπάρχει όμως η δυνατότητα σύνδεσης δύο ισοδύναμων κύριων προτάσεων μέσω ενός συνδέσμου.

Εκτεταμένη πρόταση

Υποκείμενο – Έμμεσο Αντικείμενο(Δοτική) – Κατηγορημα

Υποκείμενο – Άμεσο Αντικείμενο – Κατηγορημα

Σύνδεσμοι στα τουρκικά	
ve	Και
Ayşe ve Denizle buluştuk.	Θα συναντήσουμε την Ayşe και το Ντενίζ.
de ...de	καθώς και
Deniz, Ayşe ve de arkadaşları da parkta mangal yapmayı çok severler.	Ο Deniz, η Ayşe καθώς και οι φίλοι τους κάνουν μπάρμπεκιου στο πάρκο.
hem ... hem de	και ... και
Hem Türk hem Alman çocuklar bu okula gidiyorlar.	Και παιδιά Τούρκων και παιδιά Γερμανών πηγαίνουν σε αυτό το σχολείο.
ne ... ne	ούτε ... ούτε
Ben ne meyve ne sebze seviyorum.	Δε μου αρέσουν ούτε τα φρούτα ούτε τα λαχανικά.
veya/yoksa	ή

Hangi benzinden almalyım? Normal mi süper mi yoksa dizel mi?	Τι καύσιμο χρειάζομαι; Κανονικό, Super ή Diesel;
ya ... ya	είτε ... είτε
Ya yoğurt ya ayran alacağız.	Θα αγοράσω είτε γιαούρτι είτε Ayran(Αριάνι).
ama	αλλά
Numarasını çevirir. Ama hiçbirşey duymaz.	Αυτή επιλέγει το νούμερο του. Αλλά δεν ακούει τίποτα.

